

Národní soustava kvalifikací a její uplatnění v praxi

1. Souhrnné informace o Národní soustavě kvalifikací

Národní soustava kvalifikací (NSK) je pružný a praktický nástroj, který nabízí novou cestou k získání plnohodnotné kvalifikace. NSK nabízí možnost získání celostátně uznávané kvalifikace **bez nutnosti návratu do škol**. Na zkoušku se může zájemce připravit samostudiem, praxí nebo třeba v kurzech.

Nezáleží na tom, kde a jak se člověk něco naučil, ale co skutečně umí!

Klíčovým prvkem NSK jsou tzv. profesní kvalifikace, které obsahují přehled zaměstnavateli **požadovaných dovedností a znalostí** potřebných pro výkon práce a způsobů, jak ověřit, že zkušební dané dovednosti opravdu má. O přezkoušení může požádat každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., v platném znění.

Vymezeny jsou zde i nároky na zkoušejícího – minimální kvalifikace, materiálně technické zabezpečení zkoušky i závazné organizační a metodické postupy zkoušky. **Zkoušející** tzv. autorizovaná osoba (AOs) je fyzická nebo právnická osoba splňující požadavky stanovené v profesní kvalifikaci. Autorizaci pro zkoušení jednotlivých profesních kvalifikací uděluje autorizující orgán (příslušné resortní ministerstvo).

Strukturu, způsob jejího schvalování a pravidla pro ověřování jednotlivých kvalifikací stanovuje **zákon č. 179/2006 Sb.**, o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Profesní kvalifikace (v současnosti **1 160**), seznamy autorizovaných osob a další informace jsou dostupné na stránkách www.narodnikvalifikace.cz. Do dnešního dne v ČR úspěšně absolvovalo zkoušky z profesních kvalifikací téměř **163 tisíc osob**, které **získaly celostátně platné osvědčení**, jež uchazeče legálně opravňuje k provádění dané činnosti nebo třeba získání živnostenského listu.

Využívání profesních kvalifikací přináší výhody pro občany i zaměstnavatele:

Výhody pro občany

- *Získání celorepublikově platného dokladu o skutečně nabytých dovednostech,*
- *umožnění rychlejšího získání požadované kvalifikace,*
- *větší uplatnitelnost na trhu práce*
- *umožnění získání živnostenského oprávnění u některých kvalifikací.*

Výhody pro zaměstnavatele

- *Záruka, že obsah kvalifikace skutečně odpovídá potřebám praxe,*
- *zrychlení procesu zavedení potřebné kvalifikace pro trh práce,*
- *zrychlení procesu zvyšování kvalifikace zaměstnanců, ovlivnění kvality zaměstnanců*
- *využívání profesních kvalifikací v personální práci ve firmách.*

Autorizovanou osobou, tzn. tím, kdo zkouší a ověřuje požadované dovednosti a znalosti, se může stát jakákoli fyzická, fyzická podnikající nebo právnická osoba, která požádá příslušné resortní ministerstvo o autorizaci profesní kvalifikace schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a vyhoví jednak podmínkám stanoveným zákonem 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a také podmínkám uvedeným v hodnoticím standardu dané profesní kvalifikace, viz www.narodnikvalifikace.cz.

Potřebné informace k žádosti o autorizaci lze nalézt na stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/pro-zadatele-o-autorizaci?highlightWords=autorizace>

2. Role Národní sítě sektorových rad

Aby celý systém ověřování kvalifikací fungoval, musí pružně reagovat na potřeby trhu práce. Z tohoto důvodu jsou do tvorby kvalifikací zapojeni zástupci zaměstnavatelů prostřednictvím **Národní sítě sektorových rad (NSSR)**, složených z reprezentativních zástupců zaměstnavatelů příslušných odvětví, tzv. reprezentativní složka sektorové rady (SR).

Zřizovatelem **Národní sítě sektorových rad** je konsorcium Svazu průmyslu a obchodu ČR a Hospodářské komory ČR, organizačně metodický servis zajišťuje firma TREXIMA, spol. s r.o.

Sektorové rady rozhodují o potřebě vytvoření nebo revizi kvalifikací v oblastech své působnosti a řídí týmy odborníků z praxe, kteří pod metodickým vedením zástupců Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV), stanovují obsah konkrétních kvalifikací, pro které platí 3 zásadní pravidla: využitelnost, vzdělavatelnost a ověřitelnost. Zájem o novou kvalifikaci ze strany veřejnosti je podmíněn změnami požadavků trhu práce v průběhu profesního života. Uplatnění na trhu práce často neodpovídá původně studovanému oboru. Také rychlý vývoj technologií a forem organizace práce vyžaduje prohloubení či změnu znalostí a dovedností. Rovněž neexistence některých učebních oborů směřuje zaměstnavatele a uchazeče o zaměstnání k využití NSK.

Klíčové je proto zajistit, aby profesní kvalifikace svou strukturou i obsahem odpovídaly požadavkům zaměstnavatelů a zároveň, aby bylo možné jednoznačně ověřit, zda zkoušený dané dovednosti má či nikoliv.

Z tohoto důvodu Národní soustava kvalifikací nabízí, podporuje a je otevřená zapojení expertů v daném oboru při tvorbě a aktualizaci profesních kvalifikací. To znamená, že návrh na novou profesní kvalifikaci nebo na revizi může předložit kdokoli, kdo má zkušenosti jak z procesu vykonávání či řízení dané profese nebo z procesu vzdělávání či přezkušování kompetencí dané profese. Sdílení podnětů, námětů a zkušeností lze provést přes zástupce sektorových rad, anebo přímo prostřednictvím zřizovatelů Národní sítě sektorových rad na webu www.sektoroverady.cz.